

מֵאֵן אוֹלִיפְנָא. מִפְּרֻשְׁתָּא דְדוּד אוֹלִיפְנָא. מַה כְּתִיב,
 (שמואל ב יב) וַיָּבֵא הֶלֶךְ לְאִישׁ הָעָשִׂיר, הֶלֶךְ דְּקָרִיב
 לְפִתְחָא, וְלֹא בְעֵי לְאַתְעֵבְבָא תַּמָּן, אֲלֵא לְמַהֵךְ לְאַרְחִיָּה.
 כִּךְ הוּא יֵצֵר הָרַע, כִּמְה דְמִקְרַב לְבֵיתָא, מִתְקָרַב גַּבֵּי
 דְּבַר נָשׁ, אֲתַעֲרַע עָלֶיהָ בְּחֻבָּא זְעִיר, דָּא הוּא אוֹרַח עֲרָאִי.
 חָמִי דְלִית דְּמַחֵי בִידֵיהָ, מַה כְּתִיב, לַעֲשׂוֹת לְאוֹרַח הַבָּא
 אֵלָיו, אֲתַעֲבִיד לֵיהּ אוֹרַח אַכְסֵנְאִי בְּבֵיתָא, אֲתַעֲרַע עָלֶיהָ
 בְּחֻבּוּי יִתִּיר, יוֹמָא חַד, או תְּרִין יוֹמִין, כִּהֲאִי אוֹרַח
 דְּשָׂרְאֵן לֵיהּ בְּבֵיתָא, יוֹמָא חַדָּא, או ב' יוֹמִין, (בְּגִין דְּאִיְהוּ
 אוֹרַח) כִּיּוֹן דְּחָמִי דְלִית מֵאֵן דְּמַחֵי בִידֵיהָ, מַה כְּתִיב, (שם)
 וַיַּעַשׂ לְאִישׁ הַבָּא אֵלָיו, אֲתַעֲבִיד מֵאִרֵּי דְבֵיתָא, כִּמְה
 דָּאֲתָא אֲמַר (בראשית מב) הָאִישׁ אֲדוֹנֵי הָאָרֶץ. (רות א) אִישׁ נַעֲמִי.
 כִּךְ הוּא יֵצֵר הָרַע, אֲתַעֲבִיד לְקַבְּלֵיהָ דְּבַר נָשׁ, אִישׁ, בְּעַל
 הַבֵּית, הָא אֲתַקְשֵׁר בַּר נָשׁ בְּפוֹלְחָנִיהָ, וְהוּא עֲבִיד בֵּיהּ
 רְעוּתִיהָ.

וְעַל דָּא בְעֵי בַר נָשׁ לְשׁוּאָה מְלִין דְּאוֹרֵייתָא עָלֶיהָ
 תְּדִיר, בְּגִין דִּיהֵא הַהוּא יֵצֵר הָרַע תְּבִיר בְּהוּ, דְלִית
 לֵיהּ מְקַטְרַג לְיֵצֵר הָרַע, בַּר מְלֵי דְאוֹרֵייתָא. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגו', עַל לְבַבְךָ, עַל תְּרֵי
 יֵצֵרֶיךָ, יֵצֵר הַטּוֹב אֲתַעֲטֵר בְּהוּ, וְיֵצֵר הָרַע אֲתַכְּנַע בְּהוּ.
 אֲמַר רַבִּי יְהוּדָה, יֵצֵר הַטּוֹב, מַה בְּעֵי מְלֵי דְאוֹרֵייתָא.

אָמַר לִיה, יִצַּר הַטּוֹב אֶת־עֵטֶר בְּהוּ. וַיִּצַּר הָרַע, כִּיּוֹן דְּחַמֵּי
 בַּר נֶשׁ לָא תב, וְלֹא בְעֵי לְאַשְׁתְּדִּילָא בְּאוּרִייתָא, כְּדִין
 הוּא סְלִיק לְעֵילָא, וְאוּלִיף עֲלֵיה חוּבָה, הֵדָא הוּא
 דְּכַתִּיב, (משלי ג) וּכְסִילִים מֵרִים קָלוּן.

כִּד אַתָּא רַבֵּי שְׁמַעוֹן, אָמַר, הָא וּדְאֵי פִּרְשְׁתָּא דְּקַרִּיאת
 שְׁמַע רְמִיזָא בֵּיה י' אֲמִירָן כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, וְהִכִּי הוּא
 וּדְאֵי. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, כִּלְלָא דְּעֵשֶׂר אֲמִירָן אֵינּוּן.
 וּבְגִין כֶּף י' פְּקוּדֵין אֵית הָכָא, לְקַבֵּל י' פְּקוּדֵין
 דְּאוּרִייתָא. וּמֵאן אֵינּוּן. וְשִׁנְנַתָּם לְבַנְיָה. וְדַבְּרַת בָּם.
 בְּשִׁבְתָּךְ בְּבֵיתְךָ. וּבְלַכְתְּךָ בְּדַרְךָ. וּבְשֹׁכְבְּךָ. וּבִקְוֹמְךָ.
 וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יַדְךָ. וְהָיוּ לְטוֹטְפוֹת בֵּין עֵינֶיךָ.
 וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ. וּבְשַׁעֲרֶיךָ. הָא י', לְקַבֵּל י'
 אֲמִירָן. וְעַל דָּא פִּרְשֵׁיין אֵלִין כִּלְל רַב אֵינּוּן בְּאוּרִייתָא,
 זַכָּאָה חוּלְקִיָּה, מֵאן דְּאַשְׁלִים לִיה בְּכֹל יוֹמָא תְּרֵי זִימְנֵי,
 דְּהָא אַתְּקַדְּשׁ בְּפוּמִיָּה שְׁמָא קְדִישָׁא כְּדִקָּא יָאוּת.

רַבֵּי אַחָא, הָוָה קָאִים עֲמִיָּה דְּרַבֵּי אֶלְעָזָר לִילִיא חַד בְּתַר
 פְּלַגוֹת לִילִיא, וְהוּוּ מִשְׁתְּדִּילִי בְּאוּרִייתָא. פְּתַח רַבֵּי
 אֶלְעָזָר, (נ"א רַבֵּי אַחָא) וְאָמַר, (דְּבָרִים לַב) כִּי הוּא תִּיִף וְאוּרִי
 יִמִּיךָ וְגו'.

תָּא חֲזִי, עַל כֹּל תְּנַאִין (נ"א פְּקוּדֵין) דְּגִזֵּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 כִּד עָאלוּ לְאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, גִּזְרָה דְּאוּרִייתָא הָוָה.

מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין דְּשְׂכִינְתָא לֹא מִתְיִשְׁבָּא בְּאַרְעָא,
 אֶלָּא בְּאוּרֵייתָא. וְלֹא מִתְיִשְׁבָּא לְעֵילָא, אֶלָּא
 בְּאוּרֵייתָא.

דְּהַכִּי אָמַר (רַבִּי שְׁמַעוֹן) אֲבָא, תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה לֹא
 אֶשְׁתַּמּוּדַע, אֶלָּא בְּגִין תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב. שְׂכִינְתָא
 לֹא מִתְיִשְׁבָּא לְעֵילָא אֶלָּא עִם תּוֹרָה דְּלִתְתָּא. דְּכָל זְמַנָּא
 דְּאוּרֵייתָא אֶשְׁתַּכַּח עִמִּיהָ (דְּבַר נֶשֶׁ), יְכֻלָּא לְמִיקָם בְּעַלְמָא.
 (נ"א תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב לֹא אֶשְׁתַּמּוּדַע אֶלָּא בְּגִין תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, וְתּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה לֹא
 אֶשְׁתַּמּוּדַע אֶלָּא מִתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְדַאי כָּלֵל הַצְּרִיף לְפָרְט, וּפְרֵט הַצְּרִיף לְכָלֵל. שְׂכִינְתָא לֹא
 מִתְיִשְׁבָּא לְעֵילָא אֶלָּא בְּאוּרֵייתָא דְּלִתְתָּא. דְּכָל זְמַנָּא דְּאוּרֵייתָא אֶשְׁתַּפַּחַת וְיְכִילָא לְמִיקָם
 בְּעַלְמָא) הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב, כִּי הוּא חֵיִיךָ וְאוּרְךָ יִמִּיךָ לְשַׁבַּת
 עַל הָאֲדָמָה. עַל הָאֲדָמָה סֵתָם. וְאֵי לֹא דְּאַפְסִיק מְלִי
 דְּאוּרֵייתָא לֹא יְכֻלָּא לְמִיקָם. דְּכְתִיב, (יִרְמִיָּה ט) עַל מֶה
 אֲבָדָה הָאָרֶץ. וְכְתִיב, וַיֹּאמֶר יי' עַל עֲזוֹבִים אֶת תּוֹרָתִי.
 עַד דְּהוּוּ יְתִיב, מֵאִיךָ רַבִּי שְׁמַעוֹן רִישֵׁיהָ. אָמַר, וְדַאי
 הַכִּי הוּא וְדַאי הוּא רִזָּא דְּאַשְׁכְּחָנָא בְּסַפְרָא דְּרַב
 הַמְּנוּנָא סָבָא, וְאוּקִים קָרָא דָּא, בְּרִזָּא דְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל,
 דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת כֹּא) שְׂאֲרָה כְּסוּתָהּ וְעוֹנָתָהּ לֹא יִגְרַע. וְאֵי
 אֶתְמַנְעוּ מִנָּה, מֶה כְּתִיב, וַיִּצְאָה חֲנָם אֵין כְּסָף. כְּמָה דְּאֶת
 אָמַר, (יִשְׁעִיָּה נ) אֵי זֶה סֵפֶר כְּרִיתוֹת אִמְכֶם אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּיהָ.
 וְכְתִיב, (יִשְׁעִיָּה נב) חֲנָם נִמְכַּרְתֶּם וְלֹא בְּכֶסֶף תִּגְאַלוּ. וּמֵאֵן
 דְּמִנְעַ אֲוֵרֵייתָא מִנָּה, כְּמֵאֵן דְּנִסְבַּ מְאֵרִי (ס"א שְׂאֲרָה)
 דְּאֶתְתָּא, וּמִנְעַ לִיָּה מִנָּה, דָּא אֶשְׁתַּאֲרַת כְּאַרְמְלִתָּא, וְלֹא

אַרְמְלֵתָא. הֵדָא הוּא דְכְתִיב, (איכה א) הִיִּתָּה כְּאַלְמָנָה, וְלֹא
אַלְמָנָה.

יִתְּבוּ אֶתְעַסְקוּ בְּאוּרֵיִתָּא, עַד דְּנִהֵיר יוֹמָא. בְּתַר דְּנִהֵיר
יוֹמָא, קָמוּ וְאַזְלוּ. עַד דְּהוּוּ אֲזִלוּ, חָמוּ חַד גְּבַר
דְּהוּוּ אֲזִיל בְּאַרְחָא, וְרִישֵׁיהָ עָטִיף, קָרִיבוּ גְּבִייהָ, וְהוּוּ
רְחִישׁ (דף רס"ח ע"ב) בְּשִׁפּוּוֹתֶיהָ, וְלֹא אֲתִיב לֹון מְדִי. אֲמַר רַבִּי
אַלְעָזָר, וְדַאי הָאִי אֲמַלְךָ בְּמֵאֲרִיָּה. יִתִּיב רַבִּי אַלְעָזָר
וְרַבִּי אֲחָא וְצִלוּ צְלוֹתָא, וְהָהוּא גְּבַר קָאִים בְּקִיּוּמִיהָ
בְּאַתָּר אַחְרָא. בְּתַר דְּסִיִּמוּ צְלוֹתָא, אֲזִלוּ בְּאַרְחָא, וְהָהוּא
גְּבַרְא אֲשֶׁתְּמִיט מְנִיָּהוּ. אֲמַר רַבִּי אַלְעָזָר, הָאִי גְּבַרְא,
אוּ טַפְשָׁא הוּא, אוּ אֲרַחוּי לָא מִתִּישְׁרֹן. אֲמַר, נִתְּעַסַּק
בְּאוּרֵיִתָּא, דְּהָא שְׁעֵתָא הִיא.

פְּתַח רַבִּי אַלְעָזָר וְאֲמַר, (משלי ג) כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ
וְכִסְיִלִים מֵרִים קָלוֹן. כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ, זַכָּאִין
אֵינּוֹן דְּמִתְעַסְקִי בְּאוּרֵיִתָּא. עַד לָא פְּתַח מְלָה, קָרִיב
הָהוּא בַר נֶשׁ גְּבִיָּהוּ. אֲמַר רַבִּי אַלְעָזָר, לִית לָן לְמַפְסַק
מְלִי דְּאוּרֵיִתָּא, דְּכָל מֵאֵן דְּאֲשְׁתַּדֵּל בְּאוּרֵיִתָּא, זְכִי
לְמִירַת יְרוּתָא דְּאַחְסָנָא דְּלַעֲיִלָא, בִּיקְרָא דְּמִלְכָא עֲלָאָה
קְדִישָׁא, וְזְכִי לְמִירַת יְרוּתָא דְּאַחְסָנָא בְּהָאִי עֲלָמָא, וּמֵאִי
אִיהוּ. הָהוּא דְּאַקְרִי כְּבוֹד יִי, דְּלֹא פֶסֶק מְנִיָּהוּ לְעֲלָמָא.
הֵדָא הוּא דְּכְתִיב, כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ, הָהוּא דְּאַקְרִי
כְּבוֹד יִי.

וּכְסִילִים מְרִים קָלוֹן, מֵאֵי הוּא. תָּא חֲזִי, כַּד בַּר נָשׁ אֶזְל
בְּאַרְחָ מִיִּשְׂרָ קָמִי קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַשְׁתַּדְּל
בְּאוּרֵייתָא, הָא הֵהוּא כְּבוֹד יֵי יְרִית לְגַרְמִיָּה, וּכְמָה
אַפְטְרוּפְסִין סַיִגוּרִין אֶשְׁתַּכְּחוּ לְעֵילָא לְעִילָא עָלִיָּה דְבַר נָשׁ,
וּכְלָהוּ אוּלְפִין עָלִיָּה זְכוּ, קָמִי מְלַכָּא קְדִישָׁא, וְאֵי בַר נָשׁ
לָא אֶשְׁתַּדְּל בְּאוּרֵייתָא, וְלָא אֶזְל בְּאַרְחָא דְמֵאֲרִיָּה, הוּא
עֵבִיד קְטִיגוּרָא עָלִיָּה. וְהֵהוּא קְטִיגוּרָא שְׂאֵט בְּאוּרָא
(וְאֶזְל לִיָּה), וְלָא סָלִיק לְעֵילָא, דְלָמָּא יְתוּב אָדָם מִחֻבּוּבֵי.
כִּיּוֹן דְחָמִי דְבַר נָשׁ לָא תָּב, וְלָא בְּעֵי לְאַשְׁתַּדְּלָא
בְּאוּרֵייתָא, כְּדִין הוּא סָלִיק לְעֵילָא, וְאוּלִיף עָלִיָּה חוּבָא.
הָדָא הוּא דְכְּתִיב, וּכְסִילִים מְרִים קָלוֹן, וְסָלִיק לְעֵילָא
וְעֵבִיד קְטִירוּגָא.

פְּתַח וְאָמַר, (זְכַרְיָה יד) וְאִם מִשְׁפַּחַת מְצָרִים לָא תַעֲלֶה וְלָא
בָּאָה וְלָא עָלִיָּהֶם תִּהְיֶה הַמַּגְפָּה וְגו'. מֵאֵי שְׁנָא
מְצָרִים הָכָא, מִכָּל שְׂאָר עַמִּין, דְּהָא לְכַלְהוּ פְּתִיב (שם)
וְלָא עָלִיָּהֶם יְהִי הַגָּשָׁם, וְהָכָא לָא. אֶלָּא הָא אוּקְמוּהָ
חֲבַרְיָא, דְּהָא אַרְעָא דְמְצָרִים לָא אֶצְטְרִיךְ לְמַטְרָא, וְעַל
דָּא לָאוּ הִיא בְּכַלְלָא דְאֵינּוֹן דְּבַעַן מַטְרָא, אֲבַל אֵינּוֹן,
דִּינָא אַחְרָא אֶסְתַּלַּק עָלֵיהוּ, וְשִׁפִּיר קָאמְרוּ.

תָּא חֲזִי, פְּתִיב (דְּבַרִּים יא) כִּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָּא שָׁמָּה
לְרִשְׁתָּהּ לָא כְּאָרֶץ מְצָרִים הִיא אֲשֶׁר יֵצְאתֶם מִשָּׁם

וְגו'. דְּהָא נִהְרָא סְלִיק, (וּמְנִיָּה) מְנִיָּה מִשְׁתַּקֵּיָא אַרְעָא,
 אֲבָל הָכָא לְמִטְרַה שְׁמַיִם תְּשִׁתָּה מַיִם, דְּהָא אַרְעָא
 קִדְיִשָּׁא מִן שְׁמַיָּא אֲתִשְׁקֵיָא תְּדִיר. וְכֹד יִשְׂרָאֵל הוּוּ
 עֲסֻקִין בְּאוּרֵיָתָא, הוּוּ אֲתִשְׁקֵיָא כְּדָקָא יָאוּת. וּמֵאֵן
 דְּמִנְעַה אוּרֵיָתָא מְנָה, כְּאִילוּ מִנְעַ טַב מִן כָּל עֲלָמָא.
 עֲאֵלוּ לְגוּ מְעֵרְתָא חֲדָא דְּהוּוּ בְּאַרְחָא, עֲאֵל הֵהוּא גְבַר
 עֲמַהוֹן, יִתְבוּ.

פְּתַח הֵהוּא גְבַרָא וְאָמַר, (שְׁמוֹת לֵג) וְדָבַר יְיָ אֶל מֹשֶׁה פָּנִים
 אֶל פָּנִים כְּאִשְׁרֵי יְדָבַר וְגו', הָאִי קָרָא לָאוּ רִישִׁיָּה
 סִיפִיָּה וְלָאוּ סִיפִיָּה רִישִׁיָּה. וְלָא מְלָה דָּא כְּמְלָה דָּא,
 בְּקִדְמִיתָא וְדָבַר ה' אֶל מֹשֶׁה פָּנִים אֶל פָּנִים שְׁפִיר, לְבַתֵּר
 וְשָׁב אֶל הַמַּחֲנֶה, לְבַתֵּר וּמִשְׁרְתוֹ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן נָעַר, מֵהוּ.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר וְדָאִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ אֲתֵרְעֵי בִיקְרָא
 דִּילָן, דְּהִשְׁתָּא זְווגָא דִּילָן בְּשִׁכְיִנְתָּא, וְשִׁכְיִנְתָּא לָא
 אֲתַעְדֵי מִנָּן. מֵאֵן דְּפִתַח פְּתַחָא, לֵימָא מְלָה.

פְּתַח וְאָמַר, וְדָבַר יְיָ אֶל מֹשֶׁה פָּנִים אֶל פָּנִים, בְּכַמָּה
 דְּרָגִין עֲלָאִין וְיִקְרִיִן, אֲתַפְרֵשׁ מֹשֶׁה נְבִיאָהּ
 מֵהִימְנָא, עַל כָּל שְׂאֵר נְבִיאֵי דְעֲלָמָא. דְּהָא כְּלָהוּ
 לְקַבְלִיָּה, כְּקוּף בְּפָנֵי בְּנֵי נְשָׂא. שְׂאֵר נְבִיאֵי הוּוּ מִסְתַּכְּלֵי
 בְּאַסְפַּקְלָרִיא דְּלֵא נְהִיר, וְעַם כָּל דָּא לָא הוּוּ זְקָפֵן אֲנַפִּין
 לְעִילָא לְאַסְתַּכְּלָא, אֶלָּא כְּמָה דְכְּתִיב, (דְּנִיאֵל י) וְאֲנִי הֵייתִי

נִרְדָּם עַל פְּנֵי וּפְנֵי אֶרְצָה. וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְמַלִּין לָא הוּוּ
גְבִייהוּ בְּאַתְגְּלִיָּא.

וּמְלָשָׁה נְבִיאָה מְהִימְנָא לָאו הָכִי, דִּהוּא הָוָה מְסִתְפַל
בְּאַסְפִּקְלָרִיא דְנַהֲרָא, וְקָאִים בְּקִיּוּמִיהָ. וְלֹא
עוֹד, אֶלָּא דִּהוּוּ זְקִיף רִישָׁא לְאַסְתְּפִלָּא, כְּמֵאן דְאָמַר
לְחַבְרִיָּה, זְקוּף רִישְׁךָ, וְיִסְתְּפִלוּן אַנְפִּךָ בְּאַנְפִּי (בְּאַנְפִּיא),
בְּגִין דִּתְנַדְע מְלִי. כֶּךָ מְלָשָׁה, פְּנִים אֶל פְּנִים זְקִיף רִישָׁא,
בְּלֹא דְחִילוּ, אַנְפוּי זְקִפָּאן וּמְסִתְפַל (דף רס"ט ע"א) בְּזִיו יְקָרָא
עֲלָאָה, וְלֹא אֲשַׁתְּנִי דְעֵתוּי וְאַנְפוּי, כְּשֶׁאֵר נְבִיאִין, דְכִד
הוּוּ (מִתְנַבְּאִין) נְבִיאַן (ס"א בְּעֵאֵן) לְאַסְתְּפִלָּא, נְפִקָא מְרֻשׁוּתִיָּהוּ
וּמְדַעְתִּיָּהוּ, וְאַשַׁתְּנִי זִיו אַנְפִּיָּהוּ, וְלֹא הוּוּ יַדְעֵי מֵהֵאִי
עֲלֵמָא כְּלוּם.

וּמְלָשָׁה לָאו הָכִי, דְמְלָשָׁה בְּהֵוּא דִּרְגָא עֲלָאָה מִמֶּשׁ הָוָה
מְסִתְפַל, וְלֹא נְפִק מְרֻשׁוּתִיָּה וּמִן דְעֵתִיָּה, דִּהָא
בְּשַׁעֲתָא דִּהוּוּ מְסִתְפַל בְּזִיו יְקָרָא עֲלָאָה, מִיַּד וְשָׁב אֶל
הַמְּחֻנָּה, לְמַלְלָא עֲמֵהוּן בְּכָל מַה דְאַצְטְרִיכָאן, וְדַעְתוּי
מְתִישְׁבָא בֵּיהּ פְּקֻדְמִיתָא, וְיִתִּיר. וְדָא הוּוּ וְשָׁב אֶל
הַמְּחֻנָּה. וּמְשַׁרְתוּ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן נֶעַר, וְדָאִי דִּהוּוּ יְנִיק
מִתּוֹךְ הָאֵהֶל, אוֹלִיף לְאַסְתְּפִלָּא בְּרוּחַ קוּדְשָׁא, כְּמַה דְאַתְּ
אָמַר (שְׁמוּאֵל א ג) וְהִנֵּעַר שְׁמוּאֵל מְשַׁרְתָּ אֶת יְיָ.

תָּא חוּזִי, כֹּל זְמַנָּא דִּהוּוּ יְהוֹשֻׁעַ לְגַבֵּי דְמְלָשָׁה, הָוָה אוֹלִיף

(ויניק) וְאַנִּיק מִתּוֹךְ הָאוֹהֶל, וְלֹא דְחִיל. בְּתַר דְּאַתְפָּרֵשׁ
מִמְשָׁה, וְהוּהוּ בְּלַחֲדוּי, מַה כְּתִיב, (יהושע ה) וַיִּפּוֹל יְהוֹשֻׁעַ
עַל פָּנָיו אַרְצָה וַיִּשְׁתַּחוּ, דְּלֹא הָוָה יְכִיל לְאַסְתָּפֵל, וְהָאִי
מִחַד שְׁלִיחָא, כָּל שְׁכֵן מֵאַתָּר אַחֲרָא.

לְבַר נָשׁ, דְּאַפְקִיד מִלְכָּא גַבִּיהַ מְאֵנִי דְהַב וְאַבְנֵי יָקָר,
כָּל זְמַנָּא דְמִשְׁתַּכַּח גַּבִּיהַ, שְׁמַשָּׂא דְבֵיתִיהַ, אַחֲדִיד
בְּהוּ וְאַסְתָּפֵל בְּהוּ. כִּיּוֹן דְּסָלִיק תְּהוּא בַר נָשׁ מִעֲלָמָא, לָא
שְׁבִיק מִלְכָּא לְגַבֵּי שְׁמַשָּׂא כְּלוּם, וְאַחֲדִיד פְּקֻדוֹנָא דִּילֵיהַ.
אָמַר תְּהוּא שְׁמַשָּׂא, וּוִי דְאַבְדִּית. בְּיוֹמוֹי דְמָאֲרִי, כָּל
אַלִּין הוּוּ בִידִי.

כִּךְ יְהוֹשֻׁעַ, בְּיוֹמוֹי דְמִשָּׁה הָוָה יִנִּיק בְּכָל יוֹמָא מִתּוֹךְ
הָאוֹהֶל, וְלֹא דְחִיל. בְּתַר דְשָׁכִיב, וַיִּפּוֹל יְהוֹשֻׁעַ עַל
פָּנָיו. וְאַנָּא בְּגִין דְאַנָּא שְׁכִיחַ בְּגוֹוִיכּוֹ, אֶסְתָּפֵל בְּמַלְי
דְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא אָהָא דְחִיל. בְּתַר דְאַתְפָּרֵשׁ מִנִּיכּוֹ, וְלֹא
אִיכוּל לְאַסְתָּפֵלָא בְּלַחֲדוּאִי.

תּוֹ פִּתַּח וְאָמַר, (דברים ו) וְשִׁנַּנְתֶּם לְבַבְיָךְ וּדְבַרְתָּ בָּם וְגו'.
כְּמָה דְאַתָּ אָמַר (תהלים מה) חֲצִיךְ שְׁנוֹנִים. דְּבַעֵי בַר נָשׁ
לְחַדְדָּא מְלִי דְאוֹרֵייתָא לְבַרְיָה, כְּחַרְבָּא דְאִיהוּ שְׁנָנָא
בְּתַרֵי סְטְרוּי, בְּגִין דְיִיעוּל לִיהַ חֲדוּדָא וְחֲדוּהַ (דאוֹרֵייתָא)
בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא יִשְׁתַּכַּח לְבִיָּה בְּטַפְשׁוּתָא. וּדְבַרְתָּ בָּם, כָּל
מְלִין דְאוֹרֵייתָא, כָּל חַד וְחַד אֹרְחָא לִיהַ בְּלַחֲדוּי. וּדְבַרְתָּ

בָּם, וּתְדַבֵּר מִבְּעֵי לֵיהּ. אֶלָּא בְּעֵי בַר נָשׁ לְאַנְהָגָא גְרַמְיָה
 בְּהוּ, וּלְאַתְנַהָגָא גְרַמְיָה, דְּלֹא יִסְטֵי לִימִינָא וְלִשְׂמָאלָא.
 בְּשַׁבְּתָךְ בְּבִיתְךָ, לְאַנְהָגָא גְרַמְיָה בְּבִיתִיהּ בְּאַרְחַ מִיִּשְׁרָאֵל
 וּבְאַרְחַ תְּקוּנָא, דִּילְפוּן מִנִּיהּ בְּנֵי בֵּיתִיהּ
 לְאַנְהָגָא גְרַמְיָה עֲמַהוּן בְּנַחַת וּבְחִידוּ, וְלֹא יִטִּיל דְּחִילוּ
 בְּבְנֵי בֵּיתִיהּ יִתִּיר, וְכָל עוֹבְדוּי בְּבִיתִיהּ בְּאַרְחַ תְּקוּנָא.
 וּבְלַכְתָּךְ בְּדַרְךָ, לְאַנְהָגָא בְּמִלֵּי דְאֹרִיִּיתָא, וּלְתַקְנָא
 גְרַמְיָה בְּהוּ כְּמָה דְאַצְטְרִיךְ, וּלְדַבְרָא גְרַמְיָה בְּאֹרְחוּי
 דְאֹרִיִּיתָא. וּמֵאֵי אִיהוּ. כְּמָה דִּיעֲקֹב. לְדוּרוּן. לְקַרְבָּא.
 לְצִלוֹתָא. וְצִלוֹתָא בְּעֵי לְצִלָּאָה לְמֵאֲרִיָּה, וְעֵילָא מְנַהוּן
 מִלֵּי דְאֹרִיִּיתָא.

וּבְשַׁכְּבְךָ, לְדַבְרָא גְרַמְיָה בְּדְחִילוּ דְמֵאֲרִיָּה, בְּקְדוּשָׁה,
 בְּעֲנֻוָה דְלֹא יִשְׁתַּכַּח חֲצִיף לְקַבְלִיהּ דְמֵאֲרִיָּה.
 וּבְקוּמְךָ, לְמִיָּהב תּוֹשְׁבַחַן לְמֵאֲרִיָּה דְאַתִּיב נְשַׁמְתִּיהּ. דְּהָא
 בְּכְמָה חִיּוּבִין אֲשַׁתַּכַּח קַמִּי מֵאֲרִיָּה, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 עֲבִיד עֲמִיהּ חֶסֶד, וְאַתִּיב לָהּ לְגוּפִיהּ. (דְּבָרִים ו') וְקִשְׁרַתָּם
 לְאוֹת עַל יְדָכָה. הָא אוּקְמוּתָהּ, עַל יַד פְּתָה, וְדָא הוּא
 שְׂמָאלָא. וּבְסַפְרָא דְאַגְדַּתָּא אָמַר, עַל יַד כ"ה. כְּמָה דְאַתְּ
 אָמַר (בְּרֵאשִׁית טו) כ"ה יִהְיֶה זְרָעֶךָ.

וְחִבְרִיָּא יְתִבֵּי דְרוּמָא אוּקְמוּתָהּ בְּרֹזָא דְלַהוּן, אַרְבַּע בְּתֵי
 דְתַפִּילִין כְּהֵאֵי גְוּוּנָא. (נ"א בְּגוּוּנָא אַחְרָא)

קִדְּשׁ לִי כָּל בְּכוֹר סֹתָם, לְקַבֵּל כְּתָרָא עֲלָאָה דְכֻלָּא. וְהָיָה
כִּי יִבְיָאֲךָ, לְקַבֵּל חֲכָמָה. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וְאַהֲבַת, לְקַבֵּל
בִּינָה. וְהָיָה לְקַבֵּל חֶסֶד. לְבַתֵּר כְּלִילָן כְּלָהוּ בְּדֵרוּעָא
שְׁמָאֵלָא, דְאֶקְרִי עֵז. וּכְתִיב, (ישעיה סב) וּבְזֵרוּעַ עֵזוֹ. וְאִין
עֵז, אֲלָא תוֹרָה, וְאִין עֵז, אֲלָא תְּפִלִּין.

וּמְלִין לָא מְתִישְׁבֹן לְגַבְזֵן. מְאִי טַעֲמָא. בְּגִין דְכְּתָרָא
עֲלָאָה הוּא כְּלִיל כְּלָא, דְלָאוּ הוּא בְּחוּשְׁבִנָא.
וְעוּד, וְהָיָה (דף רס"ט ע"ב) כִּי יִבְיָאֲךָ בִּיצִיאת מִצְרַיִם תִּלְיִיא,
הֵהוּא אַתָּר דְאֶשְׁתַּכַּח בֵּיה חִירוֹ לְעֵבְדִין, וְעַל דָּא לָא
מְתִתְקַנֵּן בְּאַרְחִייהוּ. וְאַנֵּן מִחֲכָמָה שְׂרִיין, וְהָכִי הוּא
וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא נְטִיל לֹן, אַרְבַּע לְעֵילָא, אַרְבַּע
לְתַתָּא, אַרְבַּע בְּאַתָּר דְמוֹחָא. אַרְבַּע בְּאַתָּר דְלִבָּא
שְׂרִיִיא. בְּגִין דְדָא בְדָא אֶתְקַשֵּׁר.

וּבְעֵי בַר נֶשׁ לְאַתְעֵטְרָא בְּהוּ, בְּגִין דְאִיהוּ שְׁמָא קְדִישָׁא
עֲלָאָה. דְכְּתִיב, (דברים כח) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שָׁם
יִי וְגו'. וְכָל מַאן דְּמִתְעֵטֵר בְּעֵטְרָא קְדִישָׁא עֲלָאָה דָּא,
אֶקְרִי מְלֶךְ בְּאַרְעָא. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְלֶךְ בְּרִקִיעָא.
הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שיר השירים ז) מְלֶךְ אֶסּוּר בְּרֹהֲטִים. כְּמָה
דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְלֶךְ לְעֵילָא, הָכִי נְמִי הוּא מְלֶךְ
לְתַתָּא. (ועם כָּל דָּא) וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ, בְּגִין דִּיהוּי
בַר נֶשׁ שְׁלִים בְּכֻלָּא, וְיִשְׁתַּכַּח שְׁלִים בְּפִקוּדֵי דְמְאַרְיָה,

רְשִׁים לְעֵילָא, רְשִׁים לְתַתָּא, זַכָּאָה חוֹלְקִיהוּן דִּישְׂרָאֵל.
 פִּתְח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, תְּרִי קְרָאִי אֲשַׁכְחֵנָא, דְּאָף עַל
 גַּב דְּכֻלָּא בְּחַד דְּרַגָּא תְּלִיין, לָאו אֵינּוּן מִדְּרַגָּא חַד.
 חַד קְרָא כְּתִיב, (חגי א) כֹּה אָמַר יי' צְבָאוֹת. וְחַד קְרָא
 כְּתִיב, (ישעיה ו) כֹּה אָמַר יי' אֱלֹהִים. מַה בֵּין הָאִי לְהָאִי.
 אֶלָּא בְּזַמְנָא דְּכְתִיב כֹּה אָמַר יי' צְבָאוֹת, כְּדִין מְלָה אֲתִיא
 בְּרַחְמִי. וּבְזַמְנָא דְּכְתִיב כֹּה אָמַר יי' אֱלֹהִים, כְּדִין מְלָה
 אֲתִיא בְּדִינָא.

כֹּה אָמַר יי' צְבָאוֹת, בְּגִין דְּהָאִי כֹה, אֲתַבְּרַכָּא מְצַדִּיק
 וּמְנַצֵּחַ וְהוּד, דְּאֶקְרִי יי' צְבָאוֹת. וְכְדִין, מְלָה
 בְּאַתְּבִסְמוּתָא אֲתִיָּיא, דְּהָא מֵאַתֵּר דָּא קָא אֲתִיא. כֹּה
 אָמַר יי' אֱלֹהִים, כְּדִין הָאִי כֹה יִנְקָא מְסִטְרָא דְּדִינָא,
 מֵאַתֵּר דְּגְבוּרָה עֲלָאָה, וְאוּלִּיפְנָא מֵאַבָּא, דְּדִינָא הוּא
 בְּרַחְמִי, בְּגִין דְּכְתִיב יי' אֱלֹהִים.

דְּהָא אֱלֹהִים גְּבוּרָה הוּא בְּכָל אֲתֵר אֲדֻנִי, גְּבוּרָה תַתָּאָה
 הִיא בְּכָל אֲתֵר. וְעַל דָּא אֲשַׁתְּמוּדְעֵן מְלִי מְפוּמָּא
 דְּנְבִיאָה, וְהוּא הָוָה מְתַכּוּיִן לְמִימַר מְלָה מֵאַתְרִיהָ. וְכְדִין
 הוּוּ יְדַעֵי אֶלִין בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, מֵאַן אֲתֵר תְּלִיָּיא מְלִתָּא.
 פִּתְח רַבִּי אֶחָא וְאָמַר (שופטים ה) אִוְרוּ מִרוּז אָמַר מְלֵאךְ יי'
 וְגו'. תָּא חֲזִי, הָאִי קְרָא רִזָּא הוּא בְּרִזִין עֲלָאִין.
 בְּשַׁעְתָּא דְּמְלָכָא קְדִישָׁא מְסַר בֵּיתִיהָ בִּידָא דְּמִטְרוּנִיתָא

כָּל זַיִינִין וְרוּמְחִין וּבְלִיסְטָאוֹת דִּילִיָּה אַפְקִיד בִּידְהָא,
 וְכָל אֵינּוֹן מַגִּיחֵי קָרְבָּא דִּילִיָּה אַפְקִיד עִמָּהּ. הָדָא הוּא
 דְּכַתִּיב, (שיר השירים ג) הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שְׁשִׁים גְּבוּרִים
 סָבִיב לָהּ מִגְּבוּרֵי יִשְׂרָאֵל, וְהָא אֻקְמוּהָ, וְכַד אֲגַח
 קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא קָרְבָּא, בְּאֵינּוֹן גְּבוּרִין מַגִּיחֵי קָרְבָּא
 דְּקֵאמְרוּן אַגְתָּ, וְאֵינּוֹן אֲקֵרוּן מְלוּמְדֵי מְלַחְמָה.

כְּתִיב (שופטים ה) מִן שָׁמַיִם נִלְחָמוּ הַפּוֹכְבִּים מִמְּסֻלוֹתֵם
 נִלְחָמוּ עִם סִיסְרָא וְגו'. וְתַנּוּן, בְּהַאי שְׁעֵתָא
 דְּאֶתְנַדִּיבוּ יִשְׂרָאֵל לְגַלְאָה רְשִׁימָא קְדִישָׁא בְּבִשְׂרָהוֹן,
 כְּדִין הָאֵי חֶרֶב נּוֹקְמַת נֶקֶם בְּרִית, כְּנֶשׁ כָּל חֵילָא דִּילִיָּה,
 וְכָל זַיִינִין, וְכָל אֵינּוֹן מַגִּיחֵי קָרְבָּא, לְאַגְחָא קָרְבָּא עִמָּיהָ
 (נ"א דְּסִיְהָרָא) דְּסִיסְרָא. וְכּוֹכְבֵיִיא הֵווּ אוֹשְׁדִין נוֹרָא מְלַעִילָא.
 וְאִמְר רַבֵּי שְׁמַעוֹן, כָּל פּוֹכֵב וְכּוֹכֵב אֵית לֵיה שְׁמָא
 בְּלַחֲדוּי, וְכֻלְהוּ בְּשִׁמְהֵן אֲקֵרוּן.

אִמְר לֹוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, אֶתְעַתְדוּ לְנִקְמָא נוֹקְמָא
 דְּבַנֵּי. תְּרֵי נוֹקְמֵי אֲנָא זְמִין לְאַתְפָּרְעָא מְנִיְהוּ. חַד
 נוֹקְמָא דְּשִׁית מָאָה רְתִיכִין דְּאוּזִיף לֵיה לְרַבְרָבָא
 דְּמִצְרָאֵי, בְּגִין לְאַגְחָא קָרְבָּא בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל. דְּכַתִּיב, (שמות
 יד) וַיִּקַּח שֵׁשׁ מֵאוֹת רֶכֶב בַּחֹר וְכָל רֶכֶב מִצְרַיִם. וְחַד
 נוֹקְמָא דְּבַנֵּי, דְּעֵאקוּ לְהוּ עַד הַשְּׁתָּא. וּבְגִין כִּף אֶתְדָּנוּ
 בְּתֵרִין דִּינִין, חַד בְּמִיָּיא, וְחַד בְּאַשָׁא. בְּמִיָּיא, דְּכַתִּיב,

(שופטים ה) נחל קישון גָּרַפְם. בְּאִשָּׁא, דְּכָתִיב הַפּוֹכְבִּים
מִמְּסֻלוֹתֵם.

וּבְאֵינּוֹן כָּכְבִּיּא, אֵית כָּכְבָּא חַד דְּלָא אָתָּא לְהֵהוּא
נוֹקְמָא, וְאֶתְלַטֵּיא לְעֵלְמִין, דְּכַד שְׂאֵרֵי
לְאַנְהָרָא, אָתָּאן שְׂאֵר כָּכְבִּיּא וּבִלְעִין לִיה, וְלְכָל סִיעֵתָא
דִּילִיה, וְאֶתְאַבִּידוּ כְּלָהוּ כַּחְדָּא. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, אִוְרוּ
מִרוּז אָמַר מְלֹאךְ יִי. וְכִי רְשׁוֹת אֵית לְמִלְאַכָּא בְּהֵאֵי.
אָלָּא דָּא הוּא מְלֹאךְ, דְּכָתִיב בֵּיה (שמות יד) וַיִּסַּע מְלֹאךְ
הָאֱלֹהִים הַהוּלֵךְ לְפָנַי מִחֲנֵה יִשְׂרָאֵל. וְדָא הוּא דְּכָל קָרְבִּין
דִּילִיה אֵינּוֹן.

(דף ע"ד ע"א)

כִּי לֹא בָּאוּ לְעֶזְרַת יִי, כַּד נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם.
לְעֶזְרַת יִי בְּגִבּוֹרִים, בְּאֵינּוֹן שְׁשִׁים גִּבּוֹרִים כַּד
אַזְדַּמְנוּ קָרְבָּא עִם סִיסְרָא. וְדָא מְלֹאךְ, רִזָּא דְּכָל דֵּינִין
וְכָל קָרְבִּין דְּמִלְכָּא בְּרִשׁוֹתֵיה. וְעַל דָּא אָמַר, מְלֹאךְ יִי.
וְדָא הוּא דְּכָתִיב, (בראשית מח) הַמְּלֹאךְ הַגּוֹאֵל אוֹתִי וְגו',
וְהָא אוֹקְמוּהָ חֲבֵרִיא. וְדָא זְמִינָא לְמַהוּי עֲלָאָה וַיִּקְרָא
לְזִמְנָא דְּאֵתִי. וּבְדָא יִתְרַבֵּי שְׂמָא קְדִישָׁא. וּבְדָא זְמִין
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַתְפְּרַעָא מַעֲמִין עֲבוּדַת פּוֹכְבִּים
וּמְזֻלוֹת. וְעַל דָּא כָּתִיב, (יחזקאל לח) וְהִתְגַּדַּלְתִּי וְהִתְקַדְשִׁיתִי
וְגו'. אַזְלוּ, עַד דְּמָטוּ לְגַבֵּיה דְּרַבֵּי שְׂמַעוֹן. פִּיּוֹן דְּחָמָא

לֹון, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָא שְׂכִינְתָא הָכָא. וְדַאי צְרִיכִין
אַנְן לְמַחְזֹק טִיבּוּ לְאַנְפֵי שְׂכִינְתָא.

פְּתַח וְאָמַר (בראשית כט) הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל וְגוֹ'. הַאי קָרָא
אוֹקְמוּהָ, דְכִד יִשְׂרָאֵל יִתְעַרוֹן תְּשׁוּבָה לְקָמִי
קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּזַכּוֹ אוֹרֵייתָא יְתוּבוֹן לְאַרְעָא
קְדִישָׁא, וְיִתְכַנְשׁוּן מִן גְּלוּתָא. דְהָא וְדַאי יוֹמָא חַד יְהֵא
גְּלוּתָא לְיִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִתִּיר. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (איכה א)
נְתַנְנִי שׁוֹמְמָה כָּל הַיּוֹם דָּוָה. וְאִי לָא יְתוּבוֹן, קוּדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא אָמַר, הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל לֹא עֵת הָאֶסְפָּה
הַמְקַנָּה, בְּלֹא זְכוּ וּבְלֹא עוֹבְדִין דְכֶשֶׁרֶן. אֲבָל אֲסוּתָא חַד
לְכוּ, הַשְׁקוּ הַצֶּאֱן, אֲשֶׁתְּדִלוּ בְּאוֹרֵייתָא, דְּאֶתְשַׁקִּיּוּ מִימֵי
אוֹרֵייתָא. וּלְכוּ רְעוּ, לְאַתֵּר דְנִיּיחָא לְאַתֵּר טַבָּא וְכִסּוּפָא
דְּאַחֲסַנְתִּיכוֹן.

דְּבַר אַחַר הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל, דָּא הוּא יוֹם דְּאַקְרִי (ישעיה
כב) יוֹם מְהוּמָה וּמְבוּסָה וּמְבוּכָה, דִּי בְּהוּא יוֹם
אַתְחַרִּיב בֵּי מְקֻדְשָׁא, וְנַפְלוּ יִשְׂרָאֵל בְּגְלוּתָא. וּבְגִין
עוֹבְדִין בִּישִׁין, הֵהוּא יוֹמָא אֶתְמַשֵּׁךְ וְאַתְרֵיבִי, הֵדָא הוּא
דְכְּתִיב הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל לֹא עֵת הָאֶסְפָּה הַמְקַנָּה, בְּגִין
דְּאִינּוֹן מְשַׁכִּין לִיהָ לְהֵהוּא יוֹמָא. הַשְׁקוּ הַצֶּאֱן, כְּמָה
דְּאַתְמַר בְּמֵלֵי דְאוֹרֵייתָא, דְהָא בְּזַכּוּתָא דְאוֹרֵייתָא יִפְקוֹן
יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא.

יִשְׂרָאֵל מֵאֵי קָא אֲמַרִי. וַיֹּאמְרוּ לֹא נוֹכַל עַד אֲשֶׁר
 יֵאָסְפוּ כָּל הָעֲדָרִים, עַד דִּיתְכַּנְשׁוּ כָּל שְׂאֵר
 יוֹמֵינ עֲלָאִין. וְגַלְלוּ אֶת הָאֲבֹן, וַיִּגְנְדְרוּן לְהֵהוּא דִּינָא
 קִשְׂיָא דִּיהֵהוּא יוֹמָא דְשִׁלְטָא עַל פִּי הַבְּאֵר, וְאִשְׁתַּכַּחַת
 הָהִיא בְּאֵר בְּגִלוּתָא עֲמָנָא. וְכַד אֲתַגְלִיֵּיא הָאֵי בְּאֵר,
 וְהֵהוּא אֲבֹן לָא שִׁלְטָא עָלֶהּ, מִיַּד וְהִשְׁקִינוּ הַצֹּאן.

וְזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּסוּף יוֹמֵיֵיא, לְאַהֲדָרָא
 לְיִשְׂרָאֵל לְאַרְעָא קַדִּישָׁא, וְלֹאֲכַנְשָׁא לֹון
 מְגִלוּתָא. וּמֵאֵן אֵינֹון סוּף יוֹמֵיֵיא, הֵהוּא דִּיהִיא אַחֲרִית
 הַיָּמִים. בְּהֵאֵי אַחֲרִית הַיָּמִים, יִשְׂרָאֵל סִבְלוּ גְלוּתָא. הֲדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (דְּבָרִים ד) בִּצֹר לָךְ וּמִצְאוּךְ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
 בְּאַחֲרִית הַיָּמִים, וְכְּתִיב (דְּבָרִים לֵא) וְקִרְאת אֶתְכֶם הֲרָעָה
 בְּאַחֲרִית הַיָּמִים. בְּאַחֲרִית הַיָּמִים דִּיִּיקָא, וְדָא הִיא כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא. וְעַם אַחֲרִית הַיָּמִים דָּא, קִבִּילוּ עוֹנְשָׁא
 בְּגִלוּתָא. וּבְדָא יַעֲבִיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נוֹקְמִין לְיִשְׂרָאֵל
 תְּדִירָא. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (בְּמִדְבָר כֵּד) אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעַם הַזֶּה
 לְעַמּוּךְ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים. וּבְכָל אֲתֵר דָּא הִיא, וְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא זַמִּין לְאַתְבָּא לָהּ לְאַתְרָהּ, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב,
 (יִשְׁעִיָּה ב) וְהָיָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נֶכּוֹן יִהְיֶה הַר בֵּית יְיָ וְגוֹ'

וְדָא הוּא יוֹם.

וּמִדְשָׁאֵרֵי צֵל לְמַעֲבַד בְּשִׁירוּתָא דִּיּוֹמָא אַחֲרָא, כְּמָה

בְּזִמְנָא דְאַתְחַרִּיב מִקּוּדְשָׁא הוּהוּ, וְנָטָה צֶל לְמִיעֵל. הֲדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (ירמיהו ו) אוֹי לָנוּ כִּי פָנָה הַיּוֹם כִּי יִנָּטוּ צְלָלֵי
 עָרְב. יוֹם וְצֶל, הוּא סוּף גְּלוּתָא. וְשִׁיעוּרָא דְהָאֵי צֶל,
 שְׂיִת קִמְצִין וּפְלָגָא. וּבְגוּדֵל דְּמִשְׁחָא דְּבַר נָשׁ, גְּבַר בֵּין
 גּוֹבְרִין. וְדוּכְרָנָא דְּהָאֵי רָזָא דְּבִין חֲבַרְיָא, דְּכְּתִיב, (איוב
 ח) כִּי תִמּוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נִדְעַע כִּי צֶל יִמִּינוּ עָלֵי אַרְצָא. כִּי
 תִמּוֹל אֲנַחְנוּ בְּגְלוּתָא, וְלֹא הוּינָא יִדְעֵי כִּי צֶל יִמִּינוּ עָלֵי
 אַרְצָא, לְאַשְׂרָאָה לֹוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָלֵי אַרְצָא.

זַכָּאָה חוּלְקִיָּה מֵאֵן דְּחָמֵי לֵיהּ, וְזַכָּאָה חוּלְקִיָּה מֵאֵן דְּלֹא
 חָמֵי לֵיהּ. וְוִי לְמֵאֵן דְּיִזְדְּמֵן כַּד יִתְבַּע אַרְיָא
 רַבְרָבָא, לְאַתְחַבְּרָא לְנוֹקְבִיָּה. כָּל שְׁפֹן בְּשַׁעְתָּא דְּיִזְדְּוֹגֵן
 כְּחַדָּא, עַל הָהֵיא שַׁעְתָּא כְּתִיב, (עמוס א) אַרְיָה שָׂאג מִי לֹא
 יִירָא וְגו'.

תָּא חֲזִי, בְּקַדְמִיתָא כְּתִיב, (ירמיהו כה) שָׂאג יִשָּׂאג עַל נוֹהוּ.
 וּבְהַהוּא זְמַנָּא כַּד יִפּוּק לְקַבְּלָא לְבַת זּוּגוּ, כְּדִין
 אַרְיָה שָׂאג מִי לֹא יִירָא יִי' אֱלֹהִים דְּבַר מִי לֹא יִנְבֵּא.
 בְּהַהִיא שַׁעְתָּא כְּתִיב, (דברים ל) וְשָׁב יִי' אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ
 וְגו'. וְשָׁב מֵאֵי הוּא, אֶלָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שָׁב כְּנִסְת
 יִשְׂרָאֵל מִגְּלוּתָא, וְשָׁב צְדִיק לְאַזְדְּוֹגָא (דף ע"ד ע"ב) בְּאַתְרֵיהּ.
 כְּדִין כְּתִיב, (תהלים קמ) אֵךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָיִם
 אֶת פָּנֶיךָ.